Rama IX Art Museum Foundation

PRINTS AS PRINTS 2002

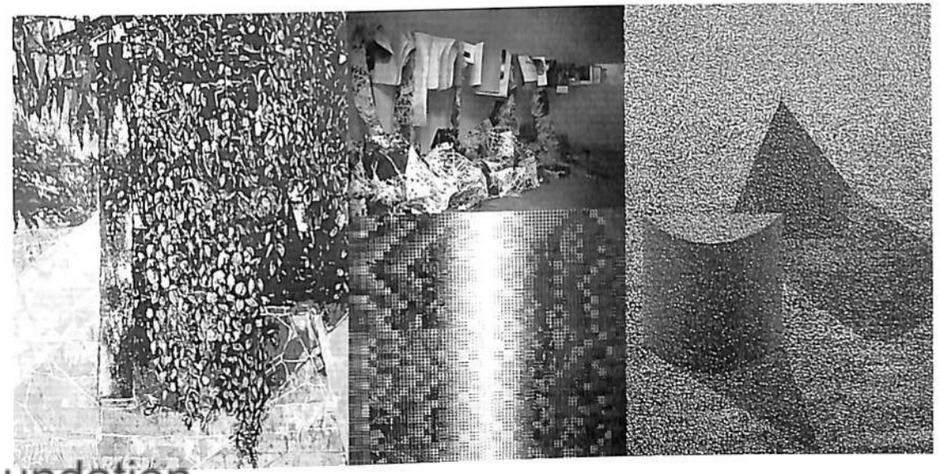

Rama IX Art Museum Foundation

NOPPAKLAO SRIMATKUL

WEERACHAI JARNRAT

SIRIWAN BANGLAP

BOONMEE SANGKHUM

THATSANEE SO-NGOEN

WANNA KUMSOMBAT

2002

SUKHUM NAKPRADID

SAKON POUNDID

SIRILUK YINGVORRAKANSUK

CHAIVUT RUAMRUDEEKOOL

PONGSIRI KIDDEE

THITIPORN SIRIWONG

กลุ่มในกลุ่ม

การรวมกลุ่มศิลปินเพื่อจัดแสดงผลงานร่วมกันมักมีที่มาจากปัจจัยไม่กี่อย่าง **PRINTS AS PRINTS** เป็นกลุ่มศิลปินที่ร่วมกันแสดงผลงานการสร้างสรรค์ของตนเองเป็นครั้งที่ 3 แล้ว การรวมกลุ่มของศิลปินเหล่านี้ ประกอบด้วยอาจารย์ที่เป็นแกนกลางของกลุ่มมาตลอดได้แก่ อาจารย์ ชัยวุฒิ ร่วมฤดีกูล นอกนั้นได้แก่นักศึกษาตั้งแต่ชั้นปีที่ 2 ขึ้นไปจนถึงปีที่ 5 ซึ่งเป็นชั้นปีสุดท้าย ปัจจัยที่ทำให้เกิดการรวมกลุ่มมาจากการศึกษาอยู่ในสถาบันเดียวกัน แม้ว่าบางคนมิได้เป็นนักศึกษาวิชาเอกภาพพิมพ์ก็ตาม แต่ปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดกลุ่มก็คือการมุ่งแสดงผลงานศิลปะภาพพิมพ์เป็นประเด็นสำคัญ นิทรรศการแต่ละครั้งของศิลปินกลุ่มนี้จึงมีเทคนิคภาพพิมพ์เป็นกรอบของการแสดงออกทางศิลปะอยู่ตลอดมา เมื่อพิจารณาถึงประเด็นนี้ก็จะเห็นว่าความหลากหลายของผลงานที่จัดแสดงครั้งนี้อยู่ที่แนวความคิด(CONCEPT)ของศิลปินแต่ละคน มิใช่เป็นเพราะรูปแบบของผลงานที่มักถูกจำกัดด้วยเทคนิคทางภาพพิมพ์ และถึงแม้ว่าจะมีความหลากหลายของแนวความคิดที่แสดงออก ผู้เขียนกลับมองเห็นถึงกลุ่มของความคิดที่คล้าย ๆกันแฝงอยู่เป็นกลุ่มย่อย ๆภายในนิทรรศการครั้งนี้ เป็นความจริงที่ว่า เป็นไปมิได้ที่ศิลปินจะมีความคิดหรือแนวทางเหมือนกันมากกว่าหนึ่งคน เพราะย่อมมีความแตกต่างกันด้วยประสบการณ์ หรือภูมิหลัง แต่ผู้เขียนเห็นว่ามีโอกาสที่ศิลปินจะมีแนวความคิดคล้ายคลึงกันได้เสมอ ถ้ามีปัจจัยที่เอื้อให้เกิด เช่น เป็นคนร่วมยุคสมัยเดียวกัน อยู่ในสังคมหรือสภาวะแวดล้อมเดียวกัน เป็นต้น ความคล้ายคลึงจึงเป็นลักษณะโดยรวมมิได้หมายถึงความเหมือนกันโดยสิ้นเชิง ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงมองเห็นเป็นกลุ่มย่อยซ้อนรวมกันอยู่ในกลุ่มของศิลปิน PRINTS AS PRINTS การจำแนกครั้งนี้ก็เพื่อให้ตนเองได้เข้าใจถึงผลงานที่จัดแสดง มิได้มีเจตนาอื่น อาจมีผู้ไม่เห็นพ้องก็เป็นไปได้เช่นกัน

กลุ่มที่นับว่ามากที่สุดในนิทรรศการครั้งนี้ได้แก่กลุ่มที่ได้แนวความคิดมาจากธรรมชาติ ซึ่งมิใช่เป็นสิ่งที่แปลกประหลาดแต่อย่างใด เพราะผู้เขียนมีความเชื่อมาตลอดว่า สภาพแวดล้อมย่อมมีส่วนต่อทัศนคติของศิลปิน ไม่ว่าศิลปินนั้นจะดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมใดก็ตาม ด้วยเหตุนี้เราจึงเห็นได้ว่าธรรมชาติยังเป็นครูที่สำคัญของศิลปินไทยส่วนใหญ่ ความยิ่งใหญ่

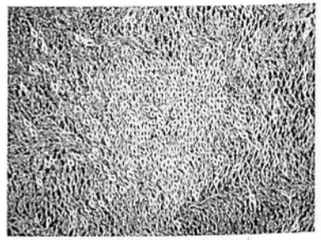

Rama IX Art Museum Foundation

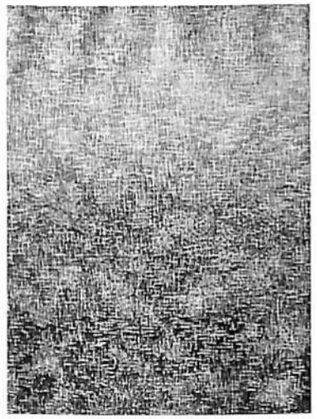

และแง่มุมที่หลากหลายของธรรมชาติยังเป็นบ่อของความรู้ให้เราได้ขักตวงอยู่อีกนาน ขึ้นอยู่กับมุมมองและการเลือกสรรของศิลปินเอง ด้วยเหตุนี้ **บุญมี แสงขำ** ซึ่งเดิมโตมาจากท้องทุ่งภาคกลาง จึงได้เอาประสบการณ์อันเป็นความสุขความประทับใจตั้งแต่วัยเยาว์ของตนเองมาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานภาพพิมพ์ ใช้รูปทรงขนาดเล็กจำนวนมากมารวมกัน แผ่ขยายออกไปในพื้นที่ว่างที่ไม่มีขอบเขต แตกต่างกับ**นพเกล้า ศรีมาตย์กุล** ที่ให้ความสำคัญกับต้นไม้เพียงต้นเดียวที่มีพุ่มใบสลับซับซ้อน แผ่คลุมออกไปในพื้นที่ว่างที่อยู่ใกล้เคียง รูปทรงที่นพเกล้าใช้มีขนาดเล็ก ๆเช่นเดียวกัน แต่ยังคงรูปที่มาจากใบไม้อยู่บ้าง การรวมกลุ่มของรูปทรงทำให้เกิดประกายระยิบระยับของน้ำหนักสีคล้ายแสงแดดที่มากระทบขอบใบไม้ โครงสร้างของน้ำหนักสีที่นพเกล้าใช้ในผลงานแยกให้เห็นเป็นกลุ่มของน้ำหนักมืดและสว่างค่อนข้างตัดกัน ใช้น้ำหนักกลางเป็นตัวเชื่อมประสาน แต่รสชาดที่น่าดูอยู่ที่สีภายในที่มืดซึ่งให้ความรู้สึกร่มเย็นและมีอากาศผ่านไม่ทึบตัน การใช้สีในงานภาพพิมพ์ของ**ทัศนีย์ โซ่เงิน** ดูจะแตกต่างกับนพเกล้าค่อนข้างมาก ไม่เพียงแต่การใช้รูปทรงที่ดูง่าย ๆเท่านั้น ทัศนีย์ยังใช้สีที่ค่อนข้างฉูดฉาดสดใส ทุ่งดอกไม้ของทัศนีย์จึงเป็นตัวแทนของอารมณ์ความรู้สึกที่เป็นสุข สนุกสนานมากกว่าจะเป็นทุ่งดอกไม้ที่มีจริงในโลกนี้

ศิริวรรณ แบ่งลาภ ซึ่งเป็นสมาชิกใหม่ของกลุ่มเช่นเดียวกับ บุญมี แสงขำ เป็นอีกผู้หนึ่งที่ใช้เรื่องราวจากธรรมชาติมาสร้างเป็นงานศิลปะ โดยได้ความคิดมาจากแม่นกที่กำลังป้อนอาหารลูกน้อย ว่าไปแล้วก็เป็นเรื่องราวที่ง่าย ๆธรรมดา แต่ศิริวรรณต้องการสื่อให้เห็นถึงความรัก ความอบอุ่นระหว่างแม่กับลูก ด้วยเหตุนี้จึงแสดงความประทับใจให้ปรากฏผ่านลวดลายและโครงสีที่สว่างสดใสสวยงาม มากกว่าจะแสดงอาการที่เป็นจริงตามธรรมชาติ ซึ่งการตัดทอนรูปทรงจากธรรมชาตินั้น จะพบมากยิ่งขึ้นในงานภาพพิมพ์ของ**ธิติพร ศิริวงศ์** สมาชิกใหม่อีกผู้หนึ่ง ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากเทคนิคแม่พิมพ์กระดาษที่เอื้อต่อการไล่น้ำหนักอ่อนแก่ และไม่เหมาะกับการสร้างรายละเอียดหรือรูปทรงขนาดย่อย ๆก็เป็นได้ ผลงานของธิติพรจึงดูค่อนไปทางงานกึ่งนามธรรม แต่ลักษณะของรูปทรงยังมีเค้าโครงมาจากพืชพันธุ์ต่าง ๆอยู่บ้าง ผลงานบางชิ้นมีการใช้สีที่มีน้ำหนักตัดกันสนุกสนาน แต่บางชิ้นก็ดูอ่อนหวานนุ่มนวล

อาจารย์**ชัยวุฒิ ร่วมฤดีกูล** ผู้นำของกลุ่มดูจะสนใจเรื่องราวจากศาสนามากขึ้น หลังจากที่เคยนำเสนอในนิทรรศการครั้งก่อน ๆที่ผ่านมา มีศิลปินร่วมสมัยหลายท่านเคยสร้างผลงานในแนวศาสนามาแล้ว ส่วนใหญ่มักใช้รูปแบบจากศิลปะแนวประเพณีมาคลี่คลายพัฒนา บ้างก็ประสบความสำเร็จ บางท่านก็ยังติดกับรูปแบบและเรื่องราวที่ได้มา อาจารย์ชัยวุฒิเป็นผู้หนึ่งที่กำลังค้นหารูปแบบที่เหมาะสมกับแรงบันดาลใจจากศาสนา สิ่งที่ดูแปลกจากศิลปินอีกหลายท่านก็คือ อาจารย์ชัยวุฒิใช้เรื่องราว (subject matter) จากศาสนามาน้อยมาก พยายามใช้สัญลักษณ์ต่าง ๆเข้ามาเป็นตัวแสดง ได้แก่สีและรูปทรงที่พบอยู่ในพุทธศิลป์ ด้วยเหตุนี้จึงมีการจัดการหรือตัดทอนค่อนข้างมาก และดูจะยากมิใช่น้อย โดยเฉพาะการนำเสนอความรู้สึกด้านพุทธศาสนาในภาวะสังคมปัจจุบัน อย่างไรก็ตามนอกจากความอลังการซึ่งมีอยู่ตามลักษณะของศิลปกรรมในพุทธศาสนาแล้ว ผลงานภาพพิมพ์ของอาจารย์ชัยวุฒิยังให้ความรู้สึกที่เรียบง่ายและดูเป็นงานร่วมสมัยมากกว่าจะเป็นงานแบบประเพณีนิยมเช่นในอดีต

นอกจากอาจารย์ชัยวุฒิแล้ว ผลงานที่น่าจัดเข้าอยู่ในกลุ่มประเภทศาสนาก็คือผลงานของ**วีระชัย จารย์รัตน์** แม้ว่ารูปทรงที่ใช้แสดงตัวในผลงานของวีระชัยจะเป็นรูปทรงเรขาคณิตง่าย ๆ มิใช่มาจากสัญลักษณ์ใดในพุทธศาสนาเลยก็ตาม ผู้เขียนกลับรู้สึกว่า วีระชัยได้แสดงความเชื่อความศรัทธาทางศาสนาของตนปรากฏออกมาในงานศิลปะที่ดูเกือบเป็นนามธรรม อาจเป็นพื้นฐานความศรัทธาที่มีอยู่แฝงภายในใจของคนไทยทั่วไปก็เป็นได้ ด้วยเหตุนี้วีระชัยจึงแสดงออกด้วยบรรยากาศที่ค่อนข้างเงียบสงบ คลุมเครือ ให้แง่คิดถึงความจริงและความไม่จริงด้วยรูปทรงเรขาคณิตและเงาที่แตกต่างกันออกไป เสมือนจะบอกว่าสิ่งที่มองเห็นอาจมิใช่เป็นความจริงแท้เช่นเดียวกับการที่เราเห็นรูปลักษณ์ภายนอกของผู้อื่น อาจมิใช่เป็นแก่นแท้หรือตัวตนที่แท้จริงก็ได้ โดยเฉพาะอารมณ์ความรู้สึกที่ปรากฏอยู่บนใบหน้าของมนุษย์เรา อาจแสดงออกมาด้วยมายาหรือความรู้สึกที่แท้จริงจากภายในก็ยากที่จะหยั่งถึง ถึงกระนั้นการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ก็มักจะเริ่มจากหน้าตา เป็นปฐมด้วยเหตุนี้**สิริลักษณ์ ยิ่งวรการสุข** ซึ่งสนใจในเรื่องราวของมนุษย์ และเคยนำเสนอผลงานที่คลี่คลายมาจากรูปทรงของมนุษย์ในนิทรรศการครั้งก่อน จึงได้เน้นเข้ามาถึงใบหน้าอันเป็นประตูเข้าสู่ภายในจิตใจของมนุษย์ โดยสร้างเป็นงานภาพพิมพ์แม่พิมพ์ครั้งเดียวในนิทรรศการครั้งนี้

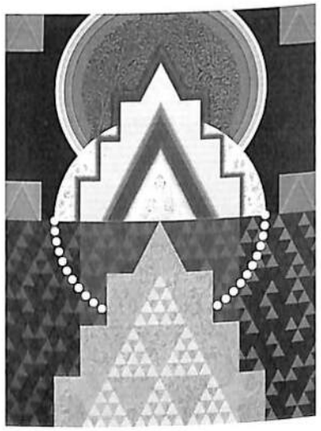

Rama IX Art Museum Foundation

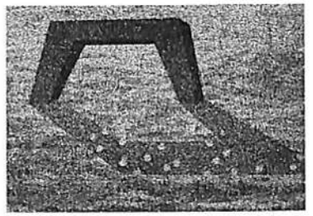

โดยรูปแบบแล้ว ผลงานของ**สุขุม นาคประดิษฐ์** แทบจะไม่มีสิ่งใดที่สื่อไปถึงเรื่องราวของศาสนาแม้แต่น้อยเลย โดยเฉพาะแรงบันดาลใจที่มาจากความรู้สึกภายในซึ่งมีต่อบิดาผู้ล่วงลับไปแล้ว จึงดูเป็นเรื่องส่วนตัวของศิลปินมากกว่า แต่เมื่อพิจารณาจากพัฒนาการของผลงานเมื่อเปรียบเทียบกับนิทรรศการที่ผ่านมา ผลงานที่เคยสื่อถึงความทุกข์ความเจ็บปวดของสุขุมในอดีตได้ลดน้อยถอยลงไปมาก เป็นไปตามวันเวลาและวุฒิภาวะที่เพิ่มขึ้น ในปัจจุบันสุขุมได้แสดงให้เห็นถึงการมองโลกที่กว้างขึ้น มีมุมมองที่หลากหลายไม่เพียงแง่ใดแง่หนึ่ง เปรียบเสมือนผู้ล่วงลับไปแล้ว จึงดูเป็นเรื่องส่วนตัวของศิลปินมากกว่า แต่เมื่อพิจารณาจากพัฒนาการของผลงานเมื่อเปรียบเทียบกับนิทรรศการที่ผ่านมา ผลงานที่เคยสื่อถึงความทุกข์ความเจ็บปวดของสุขุมในอดีตได้ลดน้อยถอยลงไปมาก เป็นไปตามวันเวลาและวุฒิภาวะที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบันสุขุมได้แสดงให้เห็นถึงการมองโลกที่กว้างขึ้น มีมุมมองที่หลากหลายไม่เพียงแง่ใดแง่หนึ่ง เปรียบเสมือนผลงานภาพพิมพ์3 มิติที่ใช้ทิศทางของเส้นทัศนียวิทยา (PERSPESTIVE) มาสื่อถึงระยะทางและกาลเวลา มุมมองผลงานจากด้านต่าง ๆที่แปรเปลี่ยน เหล่านี้ทำให้เห็นถึงพัฒนาการทางอารมณ์ความรู้สึกของศิลปินที่สูงขึ้น ความรู้สึกในทางที่เป็นบวกซึ่งงอกงามขึ้นจึงเป็นบันไดขั้นต้นของศาสนาเช่นกัน

สกนธ์ พูนดิษฐ์ เป็นศิลปินอีกผู้หนึ่งที่น่าสนใจ ผู้เขียนมีความเห็นว่าสกนธ์เป็นศิลปินอีกผู้หนึ่งที่มีทัศนคติคล้อยไปทางศาสนา ซึ่งศาสนาที่กล่าวถึงนี้มิได้หมายเพียงแค่พิธีกรรมที่ปรากฏ แต่เป็นเนื้อหาที่แฝงอยู่ในผลงานศิลปะที่ศิลปินสร้างขึ้น ดูโดยรวมผลงานของสกนธ์มักเกี่ยวข้องกับสังคมหรือสิ่งแวดล้อม เช่น เคยนำเสนอถึงการไม่เบียดเบียนสัตว์โลกอื่น ๆ การเสนอให้เห็นถึงภายในของสัตว์และมนุษย์ว่าเป็นสิ่งเดียวกัน หรือในนิทรรศการครั้งนี้สกนธ์ได้แสดงความเมตตาเห็นอกเห็นใจต่อเพื่อนร่วมโลกที่เป็นทุกข์ต้องฆ่าตัวตาย โดยใช้รูปทรงที่ดูง่าย ๆตรงไปตรงมาคล้ายผลงานของเด็กผลงานของสกนธ์จึงอาจดูไม่น่าซื้อหาไปประดับบ้าน แต่เป็นผลงานที่แสดงให้เห็นถึงความรู้สึกที่ดีงามอันแฝงอยู่ภายในใจของศิลปิน ความปรารถนาดีต่อเพื่อนร่วมโลกยังปรากฏให้เห็นในผลงานของ**วรรณา กุ้มสมบัติ** สมาชิกเก่าของกลุ่มที่เคยนำเสนอ ให้เห็นถึงพิษภัยของสังคมที่จอมปลอม เช่นเดียวกันในครั้งนี้ วรรณาได้ตีแผ่มุมมืด

ที่แฝงอยู่ในแสงสีของสังคมเมืองให้ปรากฏเป็นงานภาพพิมพ์โดยใช้สีและน้ำหนักที่ตัดกันรุนแรง เรื่องราวที่ปรากฏอยู่อาจไม่ตรงไปตรงมาชัดเจนดังเช่นงานของสกนธ์ แต่วรรณาก็ใช้สีและน้ำหนักเป็นตัวเอกแสดงอารมณ์ความรู้สึกออกมา พื้นผิวที่ดูเป็นวัตถุยิ่งเน้นให้เห็นถึงความรู้สึกที่ห่างไกลจากธรรมชาติ กล่าวได้ว่าผลงานของวรรณามีเนื้อหาที่เกื้อต่อสภาพสังคมปัจจุบัน โดยใช้สีและน้ำหนักที่ตัดกันรุนแรง เรื่องราวที่ปรากฏอยู่อาจไม่ตรงไปตรงมาชัดเจนดังเช่นงานของสกนธ์ แต่วรรณาก็ใช้สีและน้ำหนักเป็นตัวเอกแสดงอารมณ์ความรู้สึกออกมา พื้นผิวที่ดูเป็นวัตถุยิ่งเน้นให้เห็นถึงความรู้สึกที่ห่างไกลจากธรรมชาติ กล่าวได้ว่าผลงานของวรรณามีเนื้อหาที่เกื้อต่อสภาพสังคมปัจจุบัน

ศิลปินคนสุดท้ายที่จะกล่าวถึงก็คือ **พงศ์ศิริ คิดดี** ศิลปินที่ชอบทำงานท้าทายกับตนเองด้วยผลงานภาพพิมพ์ที่มีขนาดใหญ่โต และแนวความคิดที่ค่อนข้างยาก เช่นเดียวกับอาจารย์ชัยวุฒิ พื้นที่ว่าง 2 นัย ขนาดเล็กกระจายอยู่เต็มกรอบ ดูคล้ายช่องกลมขนาดเล็ก ๆที่ทะลุรอดไปเห็นลวดลายโบราณที่แฝงซ้อนอยู่ข้างหลังก็ได้ หรือดูเป็นจุดหรือรูปทรงกลมย่อย ๆจำนวนมากที่เคลื่อนไหวไปมาในพื้นที่ว่างใหญ่คล้ายแสงไฟจากเมืองหรือเครื่องไฟฟ้าทั้งหลาย นอกจากเรื่องราวที่แฝงอยู่ในผลงานแล้ว ผลงานของพงศ์ศิริยังให้รสชาดด้านความงามของทัศนธาตุอีกด้วย ส่วนคำตอบถึงผลสำเร็จตามที่ศิลปินมุ่งหมายนั้นคงต้องให้สังคมและผู้ดูได้สัมผัสด้วยตาดนเองในนิทรรศการครั้งนี้

อาจารย์ กมล ศรีวิชัยนันท์
คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

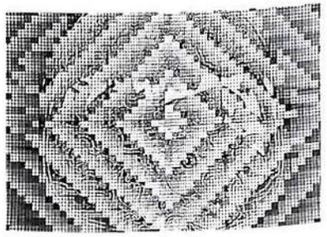

Rama IX Art Museum Foundation

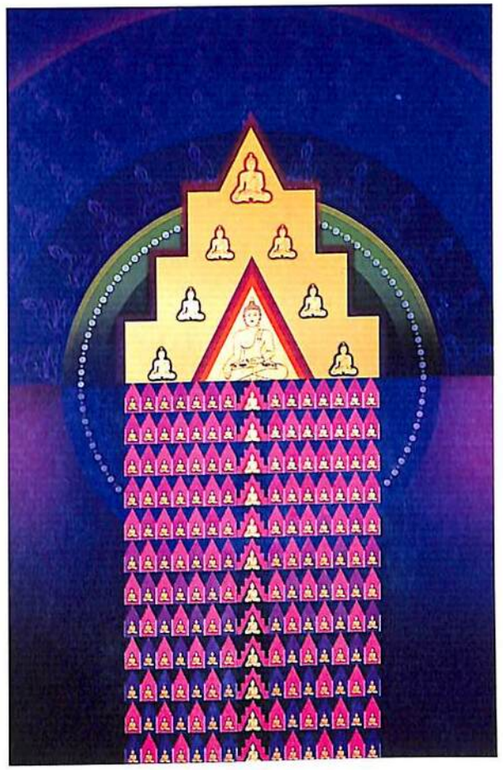

ชัยวุฒิ ร่วมฤดีกูล *" มิติใหม่แห่งศรัทธาสู่พุทธะในพุทธศตวรรษที่ 25 (372.7/2545) "* แม่พิมพ์ตะแกรงไหม+ทองคำแปลว, 120X80 ซ.ม.
CHAIVUT RUAMRUDEEKOOL *" A NEW DIMENSION OF BUDDHIST FAITH IN THE 25th CENTURY (372.7/2002) "*
SERIGRAPH+GOLD LEAF, 120X80 CM.

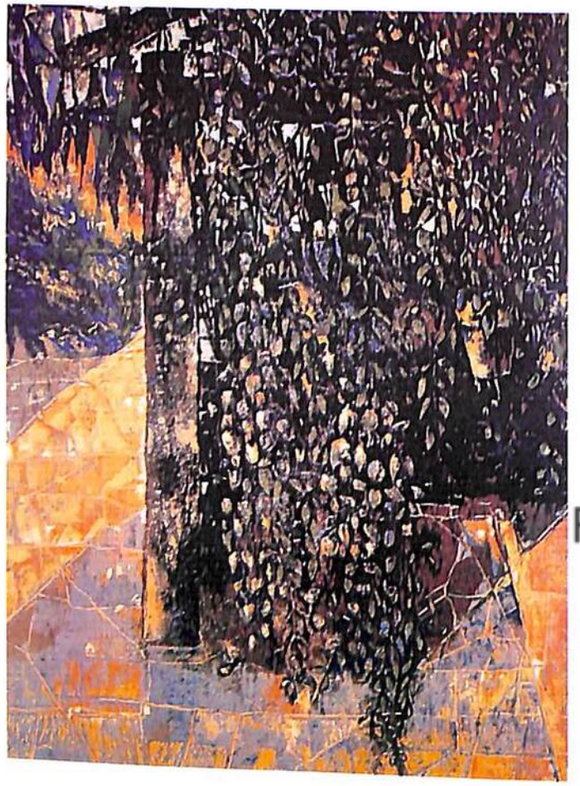

Rama IX Art Museum Found

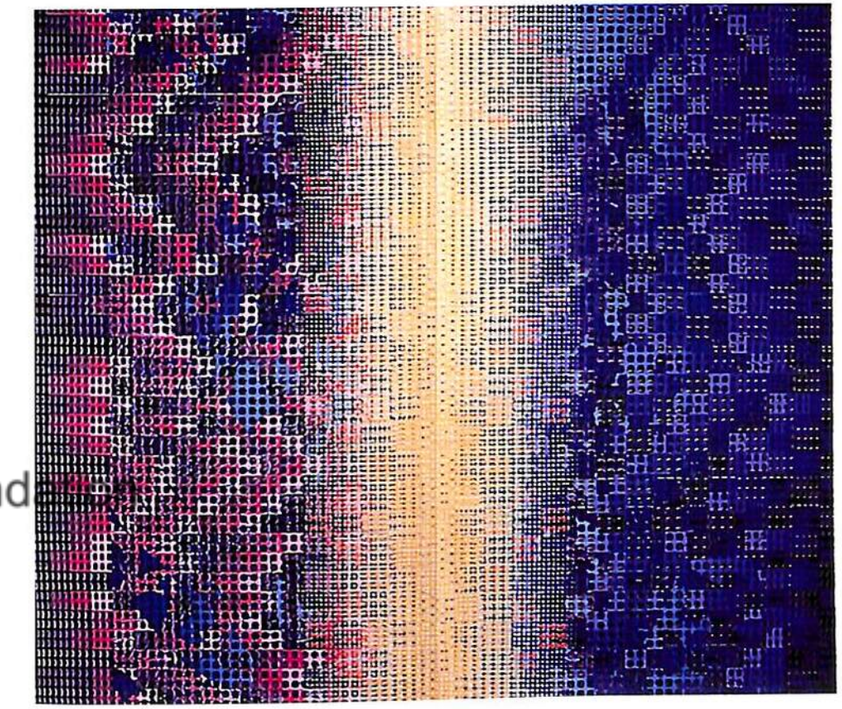

นพเกล้า ศรีมาตย์กุล " *เงาไม้ หมายเลข 2* " แม่พิมพ์แกะไม้, 80X60 ซ.ม.
NOPPAKLAO SRIMATKUL " *SHADE (OF A TREE) No.2* " WOOD CUT, 80X60 CM.

พงศ์ศิริ กิดดี " *สัมพันธภาพทางวัฒนธรรม* " แม่พิมพ์ตะแกรงไหม, 100X120 ซ.ม.
PONGSIRI KIDDEE " *RELATIONSHIP OF CULTURE* " SCREEN PRINT, 100X120 CM.

Rama IX Art Museum Foundation

ธิติพร ศิริวงศ์ " *เบิกบาน* " แม่พิมพ์กระดาษ, 48X36 ซ.ม.

THITIPORN SIRIWONG " *TESTIFY* " PAPERBLOCK, 48X36 CM.

ศิริวรรณ แบ่งลาภ " *ด้วยรัก* " เทคนิคผสม, 56X76 ซ.ม.

SIRIWAN BANGLAP " *WITH LOVE* " MIXED TECHNIQUES, 56X76 CM.

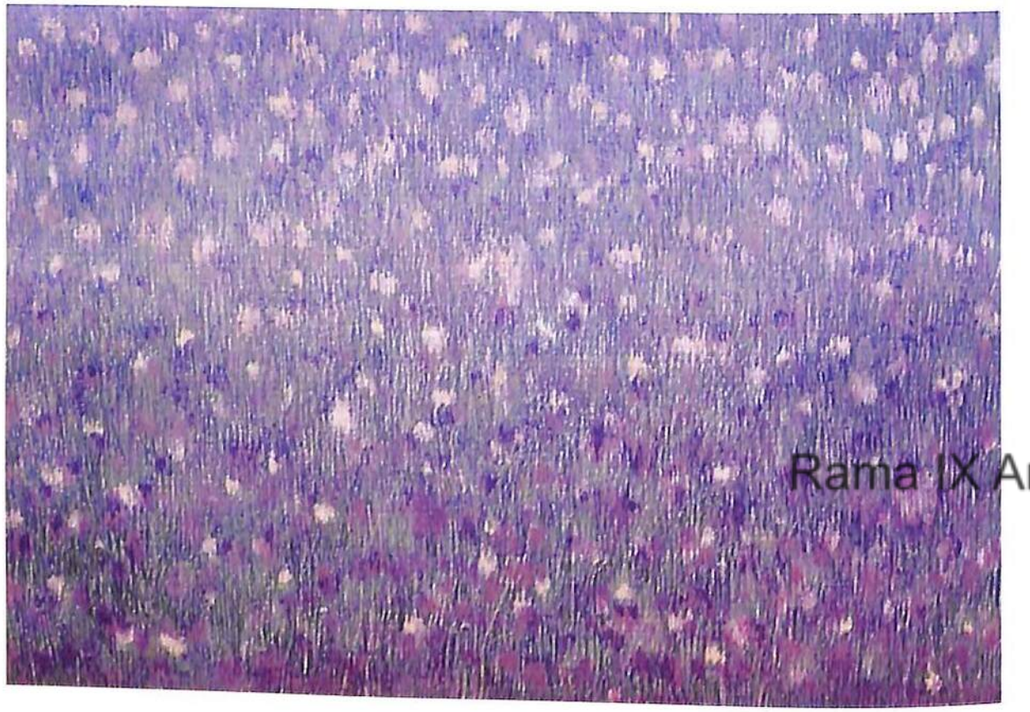

Rama IX Art Museum Foundation

ทัศนีย์ โซ่เงิน " *ฉันมีความสุข* " แม่พิมพ์ไม้. 60X80 ซ.ม.

THATSANEE SO-NGOEN " *I AM HAPPY* " WOOD CUT. 60X80 CM.

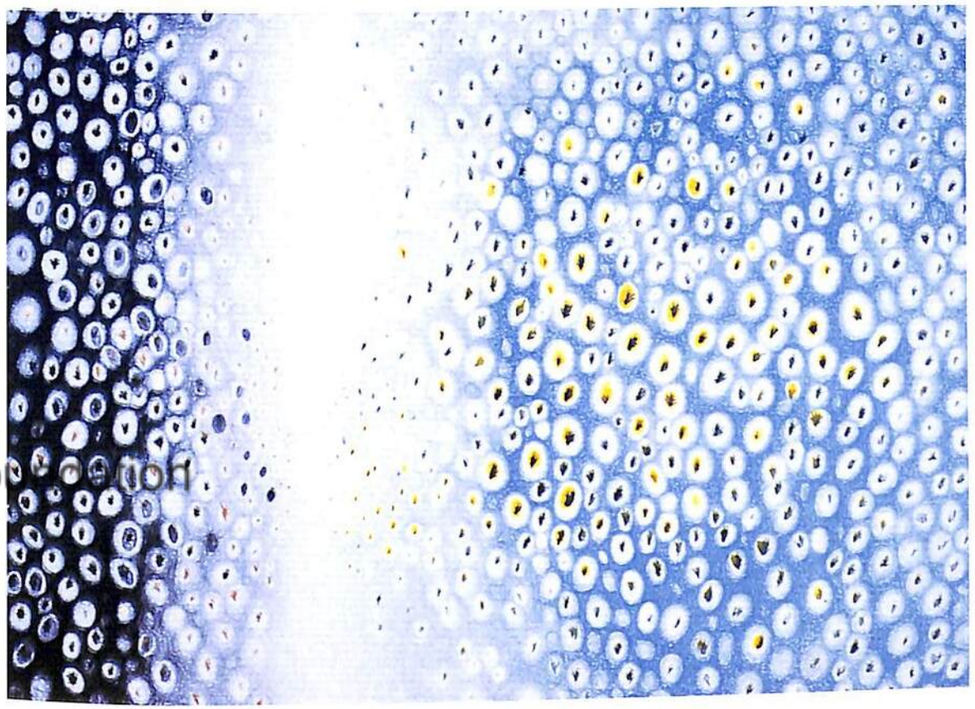

บุญมี แสงขำ " *ต้นกล้า 2* " แม่พิมพ์หิน. 44X60 ซ.ม.

BOONMEE SANGKHUM " *RICE SPROUT 2* " LITHOGRAPH. 44X60 CM.

Rama IX Art Museum Foundation

วรรณา คุ้มสมบัติ " *ชีวิตกลางคืน* " แม่พิมพ์กระดาษ, 60X87 ซ.ม.

WANNA KUMSOMBAT " *NIGHT LIFE* " PAPERBLOCK, 60X87 CM.

สิริลักษณ์ ยิ่งวรการสุข " *สมมุติ....ว่า* " ภาพพิมพ์ชิ้นเดียว, 15X12 ซ.ม.

SIRILUK YINGVORRAKANSUK " *SUPPOSE.....THAT* " MONOPRINT, 15X12 CM.

สกนธ์ พูนดิษฐ์ " *ไม่มีชื่อ* " แม่พิมพ์โลหะ, 50X46 ซ.ม.
SKON POUNDIS " *UNTITLED* " ETCHING, 50X46 CM.

Rama IX Art Museum Foundation

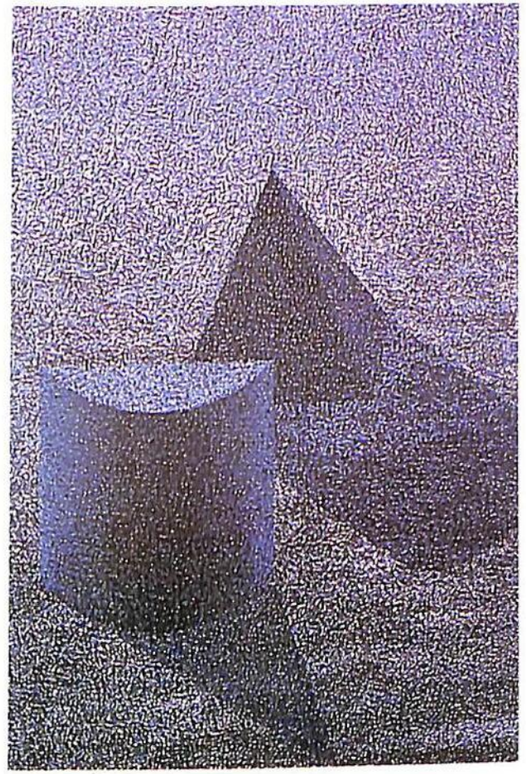

วีระชัย จารย์รัตน์ " *จริงอ่ะ* " แม่พิมพ์ตะแกรงไหม, 93X63 ซ.ม.
WEERACHAI JARNRAT " *REALLY ?* " SCREEN PRINT, 93X63 CM.